

Szkoła przyjazna klimatowi 2.0

Raport z badania ankietowego

Jak powinna wyglądać Wasza „Szkoła przyjazna klimatowi”?

Fundusze Europejskie

Fundusze Europejskie
na Infrastrukturę,
Klimat, Środowisko

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wprowadzenie

Cel i założenia badania

Celem badania było poznanie preferencji społeczności szkolnej Zespołu Szkół nr 3 w Wołominie, dotyczących zaplanowanej zmiany w przestrzeni wokół szkoły.

Osoby uczestniczące w badaniu mogły za pomocą ankiety elektronicznej lub poprzez oznaczanie swoich preferencji na wydrukowanych planszach, głosować na koncepcje i pomysły oraz dzielić się uwagami o planowanych zmianach wokół szkoły.

Ankieta elektroniczna została przygotowana z uwzględnieniem zdjęć przykładowych rozwiązań, wizualizacji i elementów graficznych.

Badanie prowadzone było w okresie od 18 maja do 17 czerwca 2026 r.

Badanie ankietowe poprzedziły warsztaty projektowania partycypacyjnego, podczas których w podziale na klasy młodsze i starsze szkoły podstawowej oraz liceum, zweryfikowaliśmy jak społeczność szkolna korzysta obecnie z tego terenu. Porównaliśmy założenia projektu z wynikami diagnozy i zebraliśmy pomysły uczniów i uczennic na tę przestrzeń.

Wnioski z warsztatów zostały uwzględnione w badaniu ankietowym.

Wyniki badania posłużą do dalszej pracy nad projektem wykonawczym inwestycji, którą zrealizujemy w 2028 r. Rozpoznanie oczekiwań społeczności przyczyni się do stworzenia miejsca, które będzie odpowiadało potrzebom wszystkich użytkowników przestrzeni szkolnej, i z którego będą chętnie korzystać.

Informacja o uczestnikach badania

W badaniu wzięło udział **329 osób**:

- **39 nauczycieli**, w tym 4 nauczycieli, którzy są jednocześnie rodzicami lub opiekunami (co stanowi **49%** wszystkich nauczycieli uczących w ZS nr 3)
- **39 rodziców i opiekunów** (szacunkowo 2,41% wszystkich rodziców i opiekunów)
- **251 uczniów i uczennic Zespołu Szkół nr 3** (co stanowi **28%** wszystkich osób uczących się ZS nr 3), w tym: 88 uczniów klas I–III, 56 uczniów klas IV–VII, 107 uczniów i uczennic liceum.

Wszystkie grupy miały podobne preferencje. Ewentualne różnice zaznaczono w wynikach przy poszczególnych pytaniach.

O co pytaliśmy w ankiecie?

- o preferencje dotyczące ogólnej koncepcji;
- o konkretne rozwiązania, które planujemy umieścić w ogrodzie szkolnym;
- o preferencje w doborze roślin do nasadzeń oraz co ankietowani chcą uprawiać;
- o to, czy chcą się zaangażować w prace w ogrodzie szkolnym.

Mural 3D

Poglądowe przykłady w dwóch formach – bardziej obłej i pikselowej

obłe budki dla ptaków

stelaż na pnącza

mural „naturalny”

kaskadowe donice ogrodu deszczowego

geometryczne
budki dla ptaków

stelaż na pnącza

mural w stylu pikselowym

kaskadowe donice ogrodu
deszczowego

Ogólna koncepcja

Ogólna koncepcja

Na potrzeby badania projektantki z pracowni *MS Design-Pracownia Projektowa Maria Skotnicka* oraz *Deer Garden*. *Naturalnie*, odpowiedzialne za opracowanie projektu inwestycji przygotowały dwie koncepcje zagospodarowania terenu szkoły.

W tej części badania chcieliśmy się dowiedzieć, która z przygotowanych koncepcji projektu bardziej odpowiada społeczności szkolnej. Z miękkimi liniami, zaokrągleniami i obłymi formami, czy kanciasta, przypominająca *Minecrafta*?

Osoby uczestniczące w badaniu oceniały każdą koncepcję w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznaczała – zupełnie mi się nie podoba, a 5 – bardzo mi się podoba.

Zobacz Projekt 1: [link](#)

Zobacz Projekt 2: [link](#)

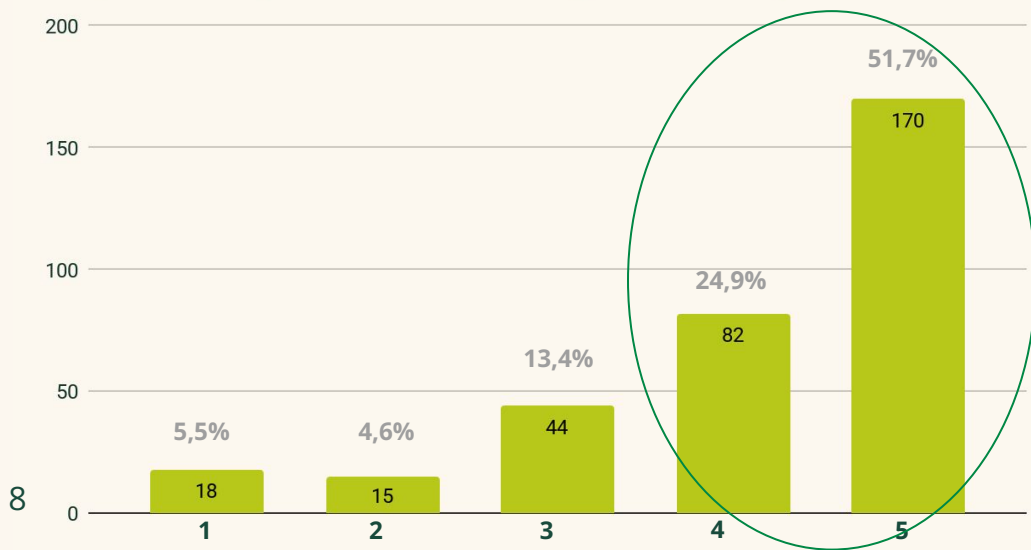
76,6%

osób wyraźnie wskazało na projekt z miękkimi liniami.

Który z poniższych projektów bardziej Ci odpowiada. Ten z miękkimi liniami, zaokrągleniami i obłymi formami, czy ten kanciasty, przypominający Minecrafta?

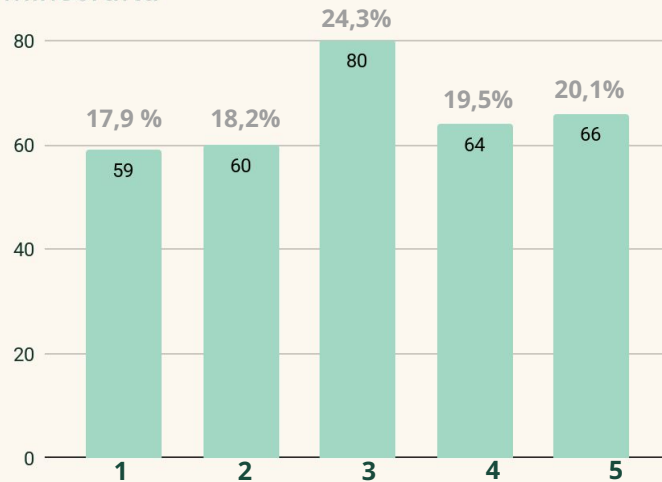
W ocenie projektu z obłymi formami widać wyraźną preferencję, a z kanciastymi więcej niejednoznacznych ocen. Średnia głosów na koncepcję z obłymi formami wyniosła – 4,13, a z kanciastymi – 2,58.

Projekt 1 z miękkimi liniami, zaokrągleniami i obłymi formami

26% ankietowanych miało wyraźną preferencję (minimum 3 pkt różnicy w ocenie pomiędzy projektami), podobnej liczbie podobały się oba projekty, 3% uznało, że nie podoba im się żadna z propozycji. Pozostałe osoby głosowały bardziej neutralnie, różnice pomiędzy projektami wynosiły maksymalnie 2 pkt.

Projekt 2 – kanciaste formy przypominające Minecrafta

Co podoba Ci się najbardziej w wybranym projekcie?

W tym pytaniu ankietowani mogli w sposób swobodny wypowiedzieć się w formie pisemnej.

W projekcie z obłymi formami ankietowani najczęściej wymieniali: drewniane przeszkody terenowe, ławki, naturalne kształty i miękkie linie, mural, nieckę retencyjną, nieregularne grządki, stoliki z ławkami, ścieżki.

W projekcie z kanciastymi formami uwagę ankietowanych zwróciły ławki, mural, zieleń, chodnik, drewniane przeszkody, ławki, kamienie w ogrodzie i ogród deszczowy.

Wielu ankietowanych wybierając projekt nr 1 z obłymi formami jednocześnie wskazywało, że mural i ławki z naturalnego drewna podobają im się bardziej w projekcie nr 2.

Bez względu na to, którą koncepcję wybierali ankietowani w obu projektach zwracali uwagę przede wszystkim na:

- **ławki** wolnostojące i stoliki z ławkami do zielonej klasy (95 wskazań / 29%);
- **drewniane przeszkody terenowe** (87 wskazań / 26%);
- **zieleń** (rabaty i grządki) oraz naturalny charakter terenu (74 wskazania / 22%);
- **kształt i formę** (54 wskazania / 16%);
- **mural 3D** (33 wskazania / 10%);
- pergolę zacieniającą (12 wskazań / 4%).

Co byś zmieniła/zmienił? Czy czegoś Ci brakuje? Czy chciałabyś/chciałbyś coś dodać?

W tym pytaniu ankietowani również mogli w sposób swobodny wypowiedzieć się w formie pisemnej.

40% (133 osoby) uczestników ankiety uznało, że nic by nie zmieniło i niczego im nie brakuje.

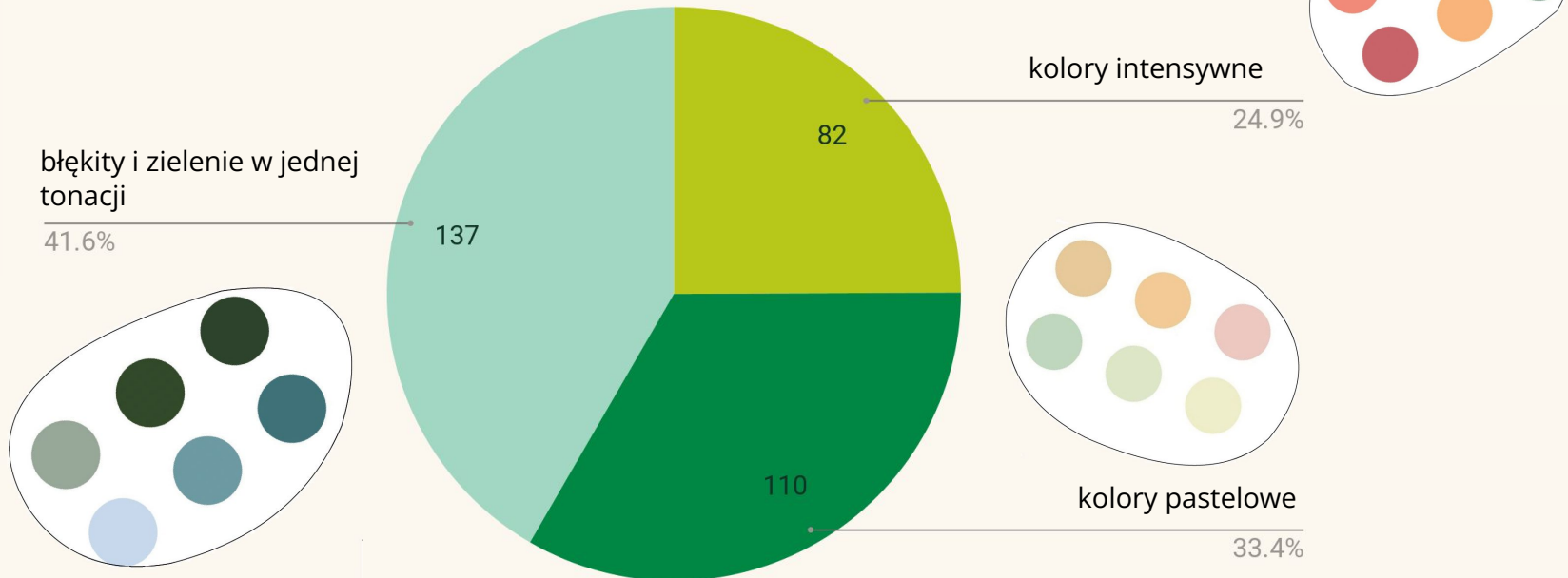
Wśród odpowiedzi pojawiły się też szklarnia, dodatkowy tor przeszkód i więcej rozwiązań z wikliny.

Pozostałe osoby najczęściej wymieniały:

- typowy plac zabaw lub jego elementy takie jak huśtawki, karuzele, piaskownice **(72 osoby / 22%)**;
- miejsca do siedzenia, relaksu, hamaki (58 głosów / 17%);
- więcej zieleni/nasadzeń (34 głosy / 10%);
- oczka wodne, staw, fontanna i inne elementy wodne (29 głosów / 8%);
- zadaszenie, cień, pergole (27 osób / 8%);
- boisko i elementy związane z aktywnością ruchową (18 osób / 5%).

Kolory

Która paleta barw podoba Ci się najbardziej i w Twojej ocenie najlepiej pasuje do wybranego przez Ciebie projektu i otoczenia szkoły?

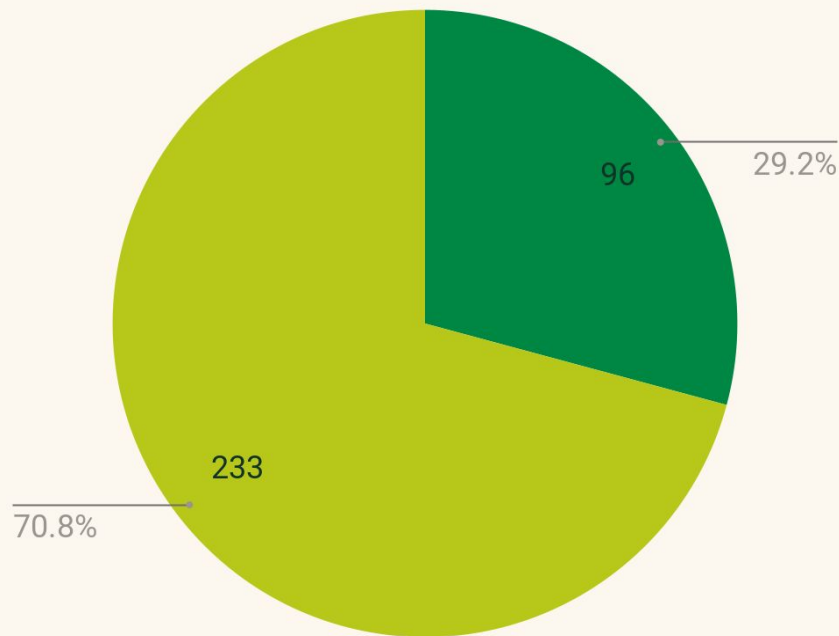
W tym pytaniu ankietowani musieli wybrać jeden z trzech podanych wariantów. Uczniowie i rodzice częściej wybierali błękity i zielenie w jednej tonacji, a nauczyciele kolory intensywne.

Drewno naturalne czy z dodatkiem koloru? Która wersja pasuje bardziej do wybranego przez Ciebie projektu i otoczenia szkoły?

W tym pytaniu ankietowani dokonywali jednokrotnego wyboru między drewnem naturalnym i z dodatkiem koloru.

Na **drewno naturalne** wskazały 233 osoby, co stanowi **70,8%** wszystkich ankietowanych.

Konkretne rozwiązania

Konkretne rozwiązania

W tej części badania zapytaliśmy społeczność szkolną o różne konkretne rozwiązania, które planujemy umieścić w ogrodzie szkolnym.

Ankietowani mogli dokonywać wielokrotnego wyboru i zaznaczać wszystkie rozwiązania, które chcieliby mieć na terenie szkoły. Odpowiadali też, dokonując jednokrotnego wyboru, które z zaproponowanych rozwiązań podobają im się najbardziej.

W tej części zapytaliśmy również o to, czy i jak bardzo chcą się zaangażować w prace w ogrodzie szkolnym oraz jaką roślinność preferują.

Konstrukcje z wikliny

Obrazując pytanie zdjęciami (jak poniżej) najpierw poprosiliśmy by ankietowani zaznaczyli wszystkie konstrukcje z wikliny które chcieliby, żeby znalazły się w ogrodzie szkolnym. A następnie by wybrali, która konstrukcja podoba im się najbardziej.

W obu pytaniach
najwięcej osób
wskazało na
tunele wysokie.

tunele wysokie

tunele niskie

portal

altana

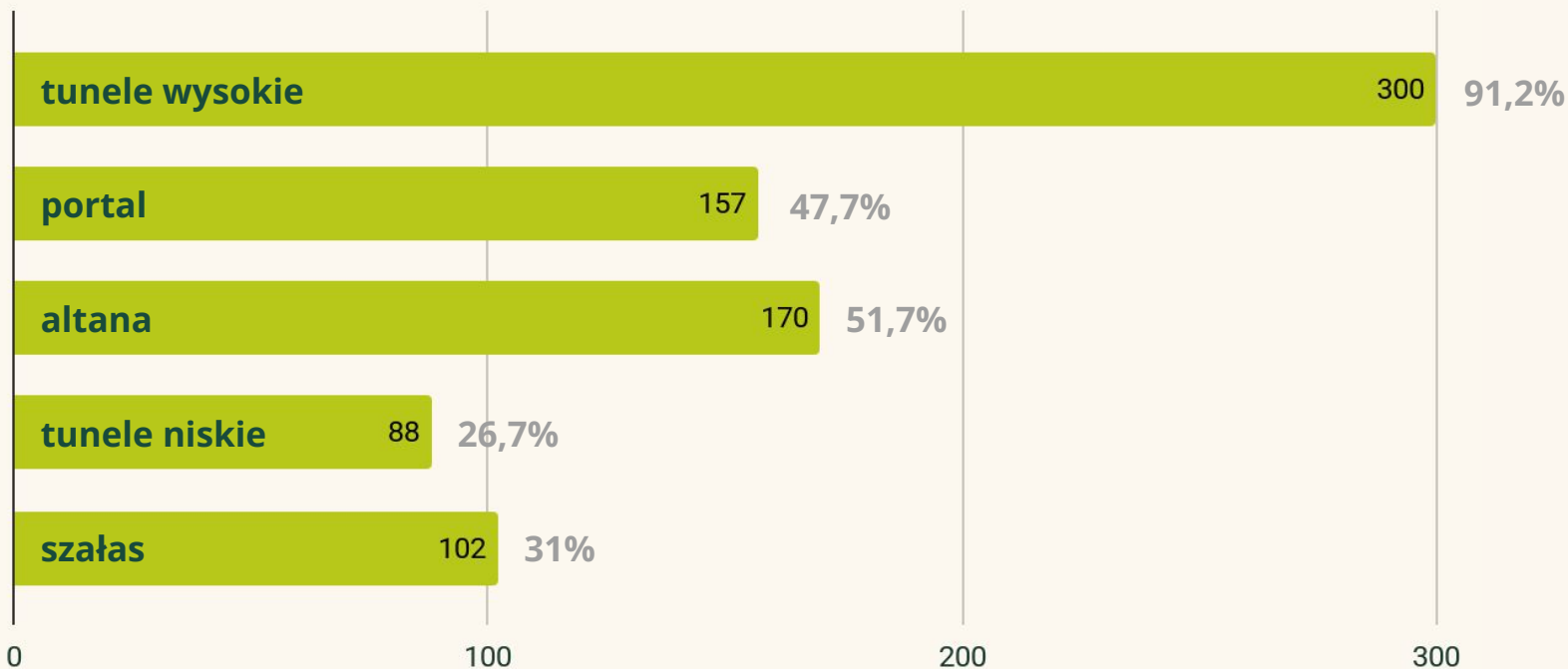

szałas z wikliny

Konstrukcje z wikliny

wielokrotny wybór

Zaznacz wszystkie elementy z wikliny, które chciałabyś/chciałbyś żeby znalazły się w ogrodzie szkolnym

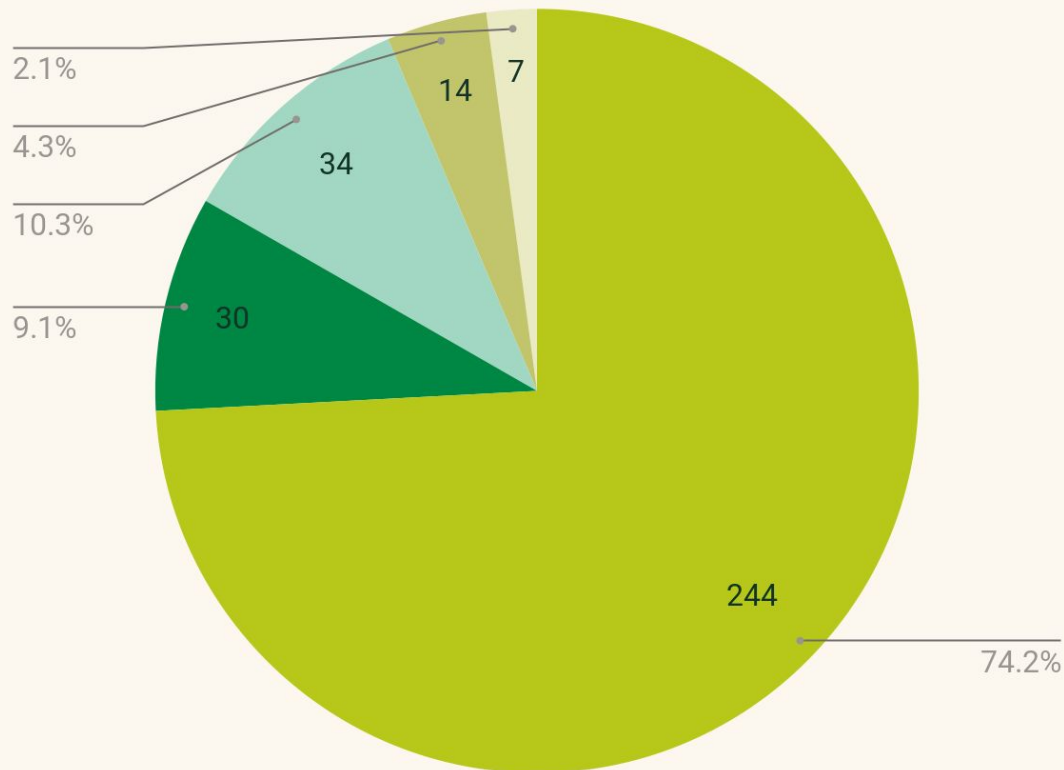
Konstrukcje z wikliny

jednokrotny wybór

- 1. **tunele wysokie**
- 2. altana
- 3. portal
- 4. tunele niskie
- 5. szałas

Która konstrukcja z wikliny podoba Ci się najbardziej?

Konstrukcje z gałęzi i/lub liści

Podobnie jak w przypadku konstrukcji z wikliny, obrazując pytanie zdjęciami (jak poniżej), w pierwszym kroku poprosiliśmy, by ankietowani zaznaczyli wszystkie konstrukcje, które chcieliby żeby znalazły się w ogrodzie szkolnym. A następnie wybrali, która konstrukcja podoba im się najbardziej.

W obu pytaniach
najwięcej osób
wskazało na
gniazdo z gałęzi.

labirynt z chrustu

totemy z liści

gniazdko z gałęzi

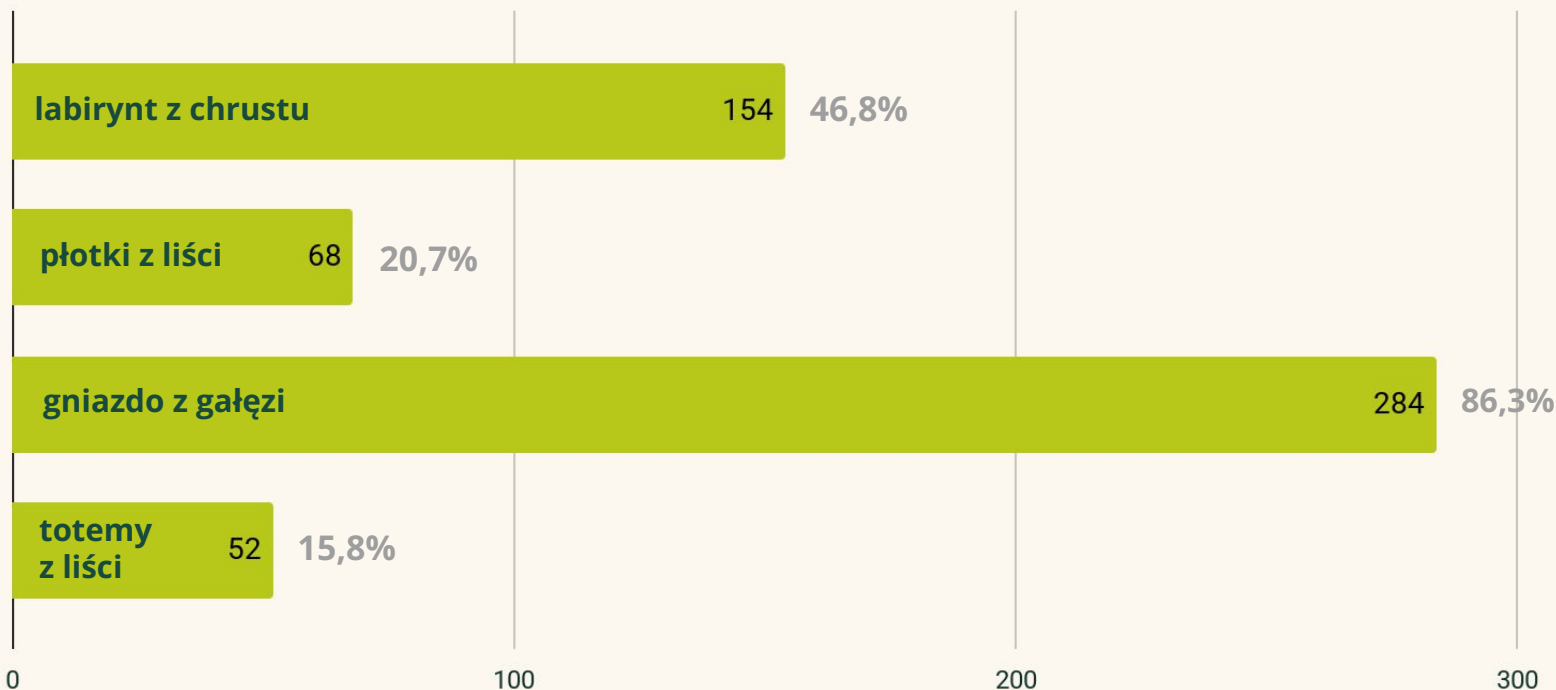
płotki z liści
i innych darów lasu

Konstrukcje z gałęzi i/lub liści

wielokrotny wybór

Zaznacz wszystkie konstrukcje z gałęzi i/lub liści, które chciałabyś/chciałbyś żeby się znalazły w ogrodzie szkolnym

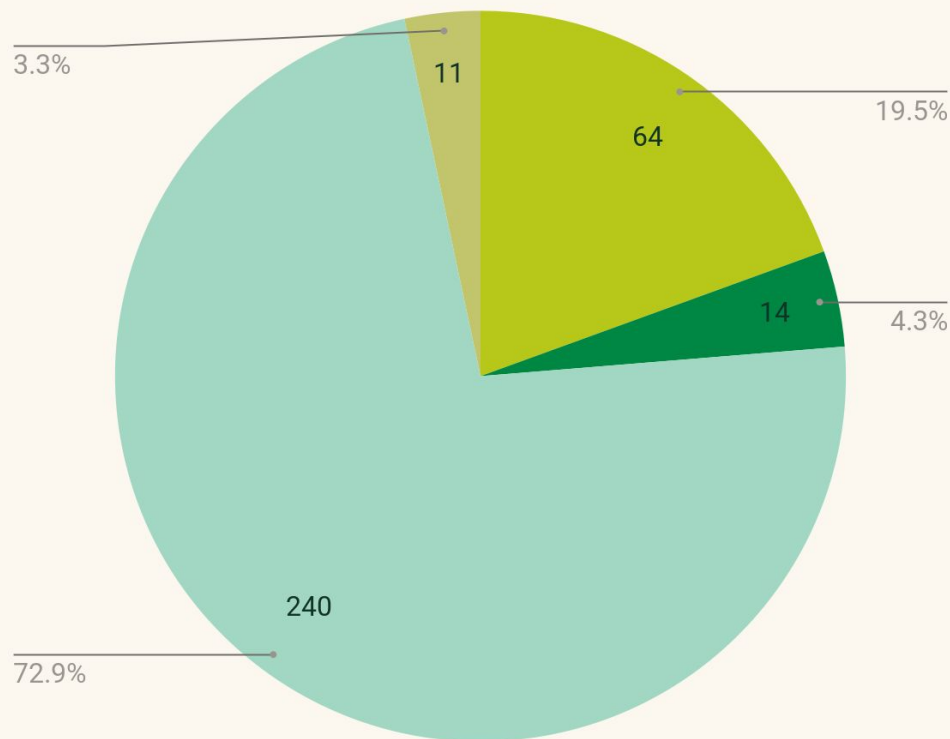
Konstrukcje z gałęzi i/lub liści

jednokrotny wybór

- 1. **gniazdo z gałęzi**
- 2. labirynty z chrustu
- 3. płotki z liści i innych darów ogrodu
- 4. totemy z liści

Która konstrukcja z gałęzi i/lub liści podoba Ci się najbardziej?

Konstrukcje z gałęzi i/lub liści

Czy podoba Ci się pomysł układania ścianek i/lub totemów z gałęzi i liści?

nie

28.0%

92

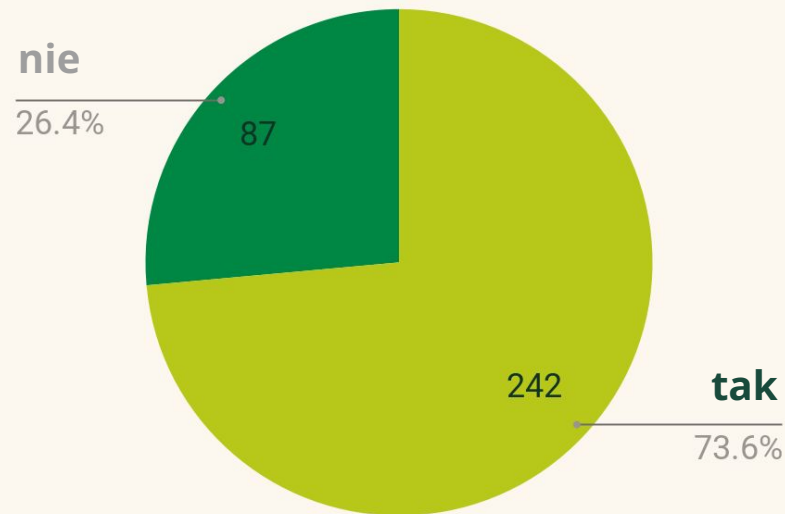
237

tak

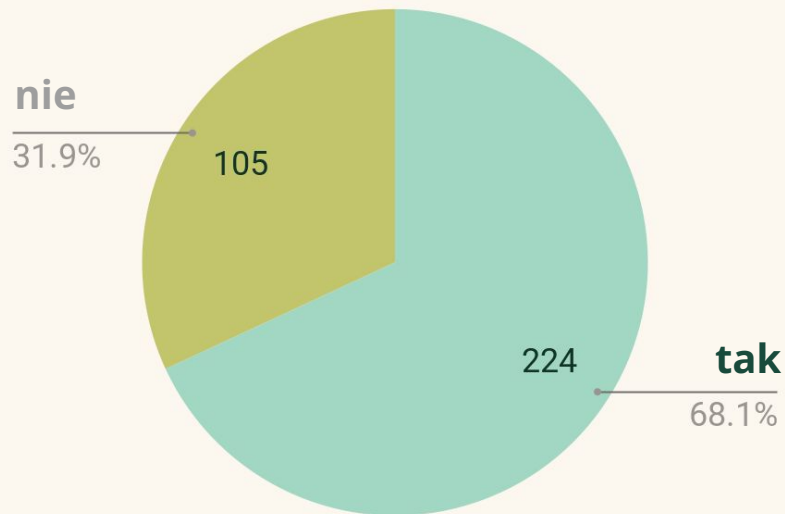
72.0%

Ogród owoców i warzyw

Czy chciałabyś/chciałbyś w szkole uprawiać owoce, warzywa i/lub zioła?

Czy będziesz dbała/dbał o ogród warzywno-owocowy jeśli powstanie?

Wśród ankietowanych również rodzice wyrazili chęć uprawiania owoców i warzyw. Natomiast w dbanie o ogród najmniej chcą się zaangażować uczniowie liceum (57 głosów na tak i 50 na nie). W pozostałych grupach przeważała odpowiedź „tak”.

Co powinno znaleźć się w ogrodzie warzywno-owocowym?

Jakie rośliny, jakie wyposażenie?

Ankietowani w sposób swobodny wypowiadali się w formie pisemnej.

Rośliny

Ankietowani najczęściej wskazywali na **owoce jagodowe i krzewy owocowe**

(truskawki, maliny, borówki, poziomki, jeżyny, porzeczki, agrest) – **352 głosy**

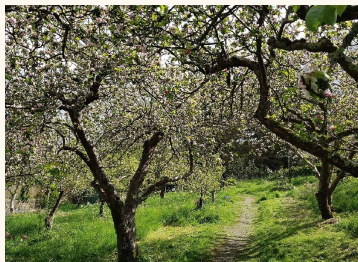
- drzewa owocowe/sad (jabłonie) – 112;
- warzywa owocowe np. pomidory i dyniowate (cukinie i dynie) – 110;
- warzywa korzeniowe – 66;
- zioła – 55;
- kwiaty i rośliny ozdobne – 53;
- ogólnie warzywa i owoce, w tym sezonowe i i nowalijki – 77.

Wyposażenie

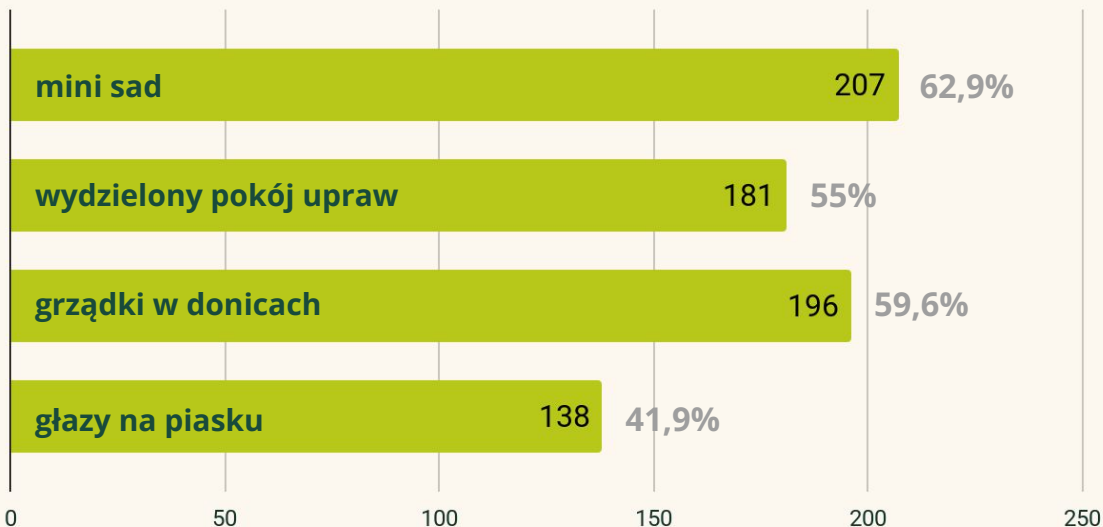
Najwięcej osób wymieniało **narzędzia ogrodnicze** (łopatki; łopaty; grabie; szpadle; rękawiczki; sprzęt do pielienia/przycinania)

Ankietowani wymieniali także:

- narzędzia do podlewania;
- grządki, skrzynie, donice i ziemię;
- altany, pergole i cień;
- miejsca do siedzenia i stoły robocze;
- szklarnie, tunele i osłony upraw;
- ogrodzenie i ochronę upraw;
- elementy edukacyjne, oznaczenia.

Obejrzyj zdjęcia i zaznacz, wszystkie elementy, które chciałabyś/chciałbyś mieć w ogrodzie szkolnym

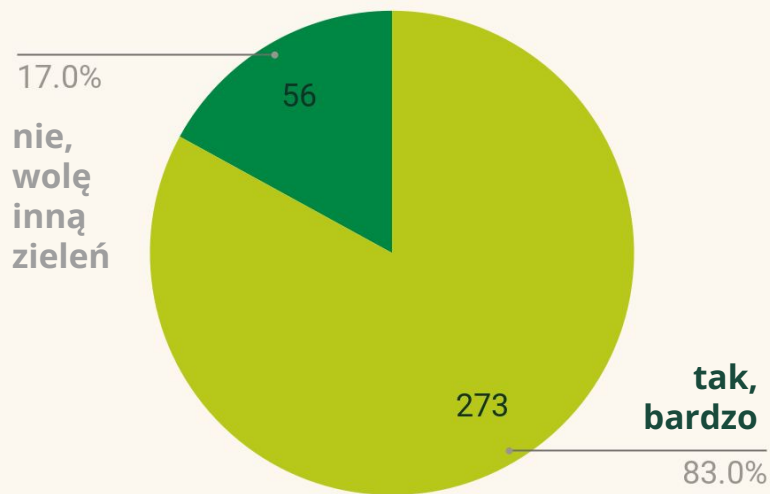
Inne elementy

Ankietowani dokonywali wielokrotnego wyboru. Większość z nich chciałaby mieć w ogrodzie szkolnym wszystkie elementy.

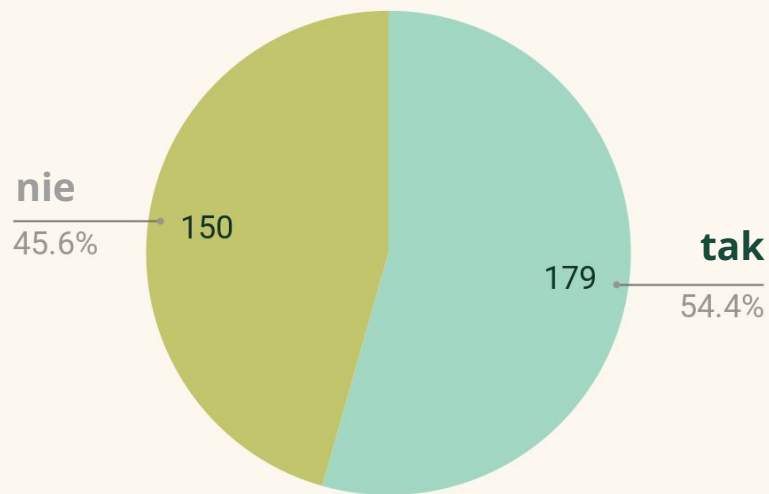
Kwiaty

Czy chciałabyś/chciałbyś, abyśmy przy szkole posadzili kwiaty?

Czy chciałabyś/chciałbyś opiekować się tymi kwiatami?

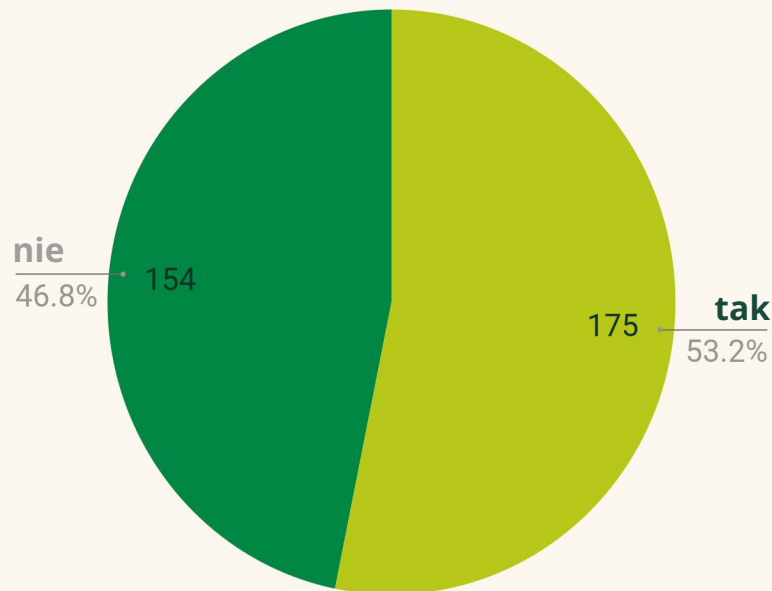

Zakątek mykologiczny (rzeźby z grzybów)

We wprowadzeniu do pytania poinformowaliśmy ankietowanych, że planujemy na terenie ogrodu stworzyć zakątek z żywymi rzeźbami z grzybów, który nie tylko ciekawie wygląda, ale może służyć do obserwacji przyrodniczych. Będzie można obserwować grzyby w całym cyklu życia, od momentu zaszczepienia, przez wzrost do obumierania. Pytanie ilustrowały fotografie. Zapytaliśmy czy podoba im się ten pomysł?

Dorostym pomysł podobał się bardziej niż uczniom. **62% nauczycieli i 64% rodziców było na tak.** W przypadku wszystkich uczniów głosy podzieliły się mniej więcej po równo, ale pomysł podobał się bardziej klasom IV-VII (63% na tak). Licealiści (54%) i klasy I-III (52%) byli na nie.

Zakątek kompostujący

W ramach wprowadzenia do pytania pokazaliśmy ankietowanym trzy rozwiązania pozwalające na przerabianie liści, gałęzi i resztek roślin na naturalny nawóz – kompost:

- wermikompostownik,
- drewniany kompostownik ogrodowy,
- grządkę key hole garden.

Wyjaśniliśmy ich działanie oraz jakiej pracy wymaga każde z proponowanych rozwiązań, a także dlaczego ich obecność w ogrodzie jest ważna.

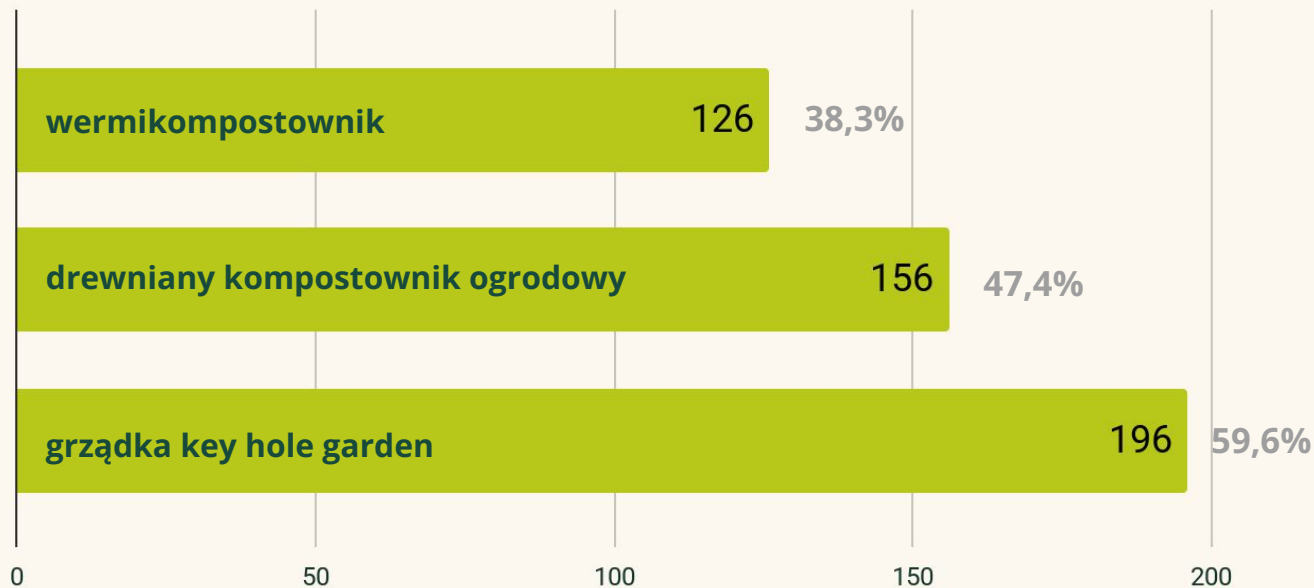
Następnie ankietujący zaznaczali wszystkie rozwiązania, które chcieliby mieć w ogrodzie szkolnym.

59,6% ankietowanych wybrało **grządkę key hole garden** w kształcie dziurki od klucza

Zakątek kompostujący

Zaznacz wszystkie z ww. rozwiązań, które chciałabyś/chciałbyś mieć szkolnym ogrodzie?

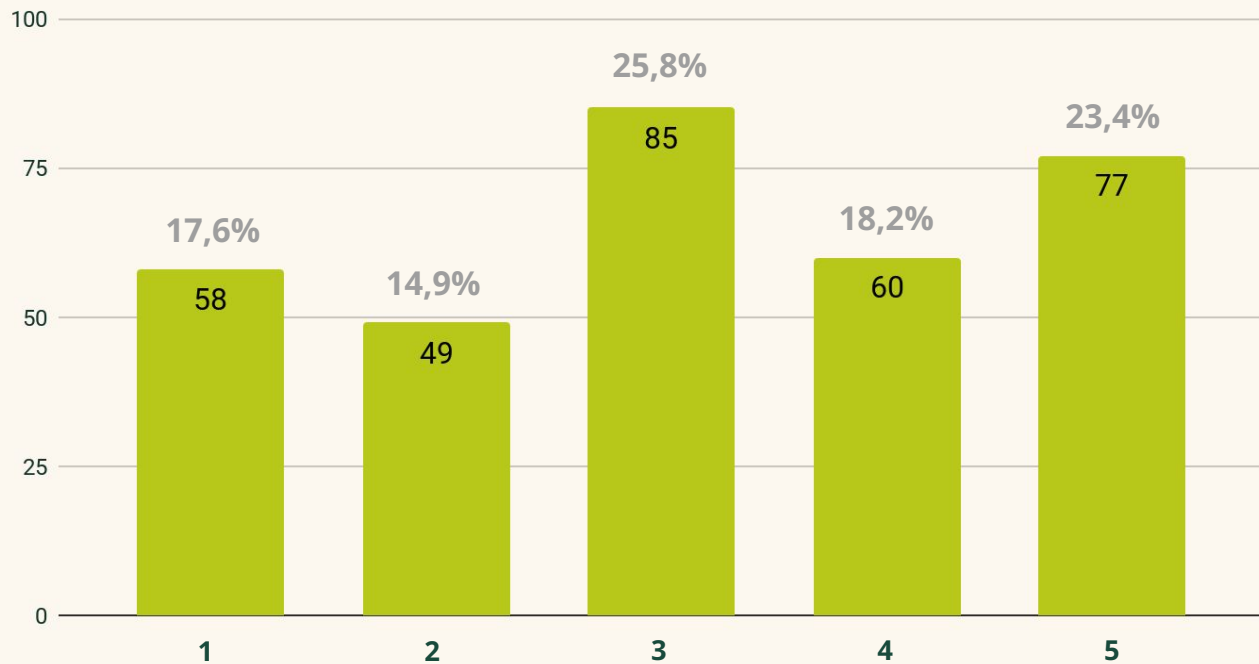
Grządke key hole garden wskazało 196 ankietowanych, w tym aż 111 osób wskazało wyłącznie na tę opcję.

Pozostałe 85 osób wybrało grządke i inne rozwiązania.

Zakątek kompostujący

W kolejnym kroku badaliśmy w skali od 1 do 5 chęć zaangażowania w pracę przy kompostowaniu (1 oznaczało – zupełnie nie chcę się angażować, a 5 – bardzo chcę się zaangażować).

Oceń, w skali od 1 do 5 jak bardzo chcesz się zaangażować w pracę przy kompostowaniu i pracę w ogrodzie z jego wykorzystaniem

Analiza głosów wykazała, że najbardziej w kompostowanie chcą się zaangażować uczniowie i uczennice szkoły podstawowej, w szczególności najmłodsze klasy.

Pozostałe grupy najczęściej wskazywały opcję 3. Najmniej (49% wskazań na 1 i 2) chcą się angażować licealiści.

Dziedziniec przy liceum

Dziedziniec przy liceum

Ostatnią część badania skierowaliśmy przede wszystkim do licealistów i nauczycieli, choć na pytania odpowiadali również pozostali ankietowani.

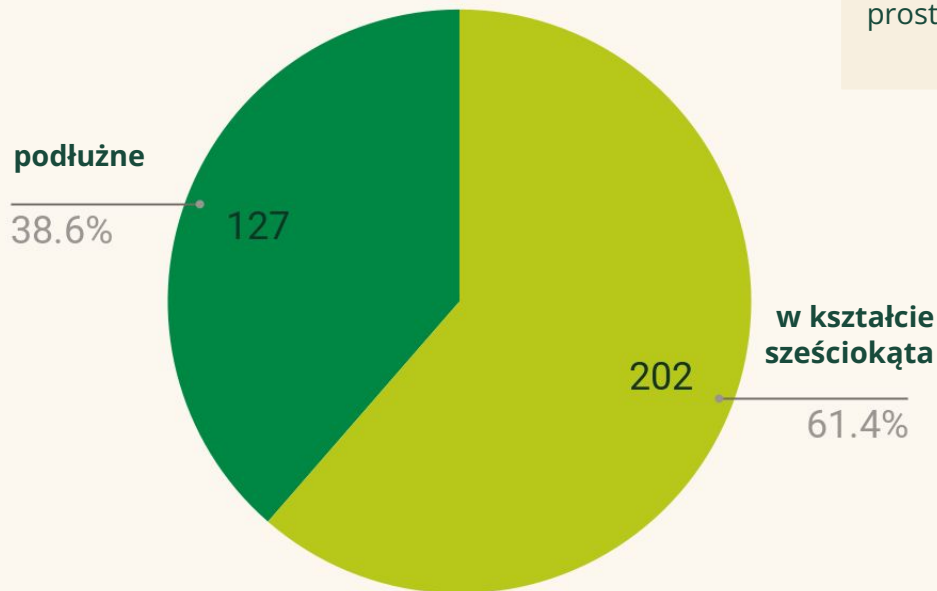
Proponowane w ankiecie rozwiązania będą dedykowane tej grupie i zostaną zrealizowane na wydodrębnionej na potrzeby liceum przestrzeni.

Ankietowanych zapytaliśmy, który wariant ławek z funkcją zatrzymania wody bardziej im się podoba? Podłużne czy w kształcie sześciokąta? Oraz jaki typ roślin na dziedzińcu wolą – dużo różnych gatunków, także kwitnących czy połacie traw? Wyniki były jednoznaczne.

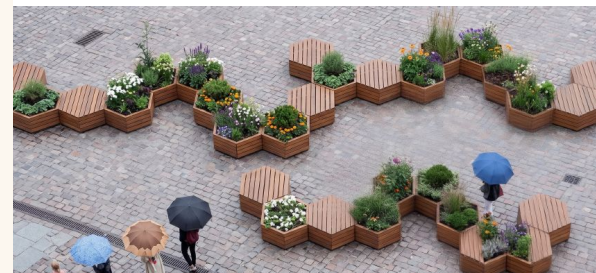
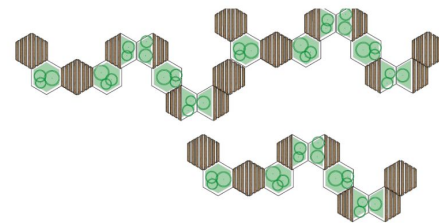
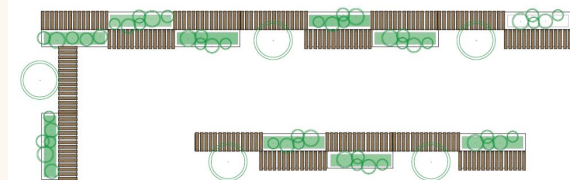

Ławki z funkcją zatrzymania wody

Wybierz, który wariant ławek z funkcją zatrzymania wody bardziej Ci się podoba?

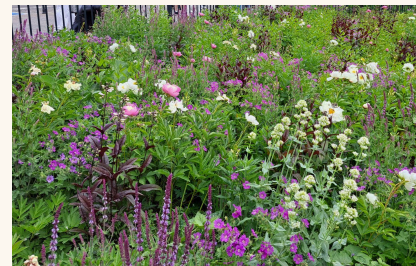
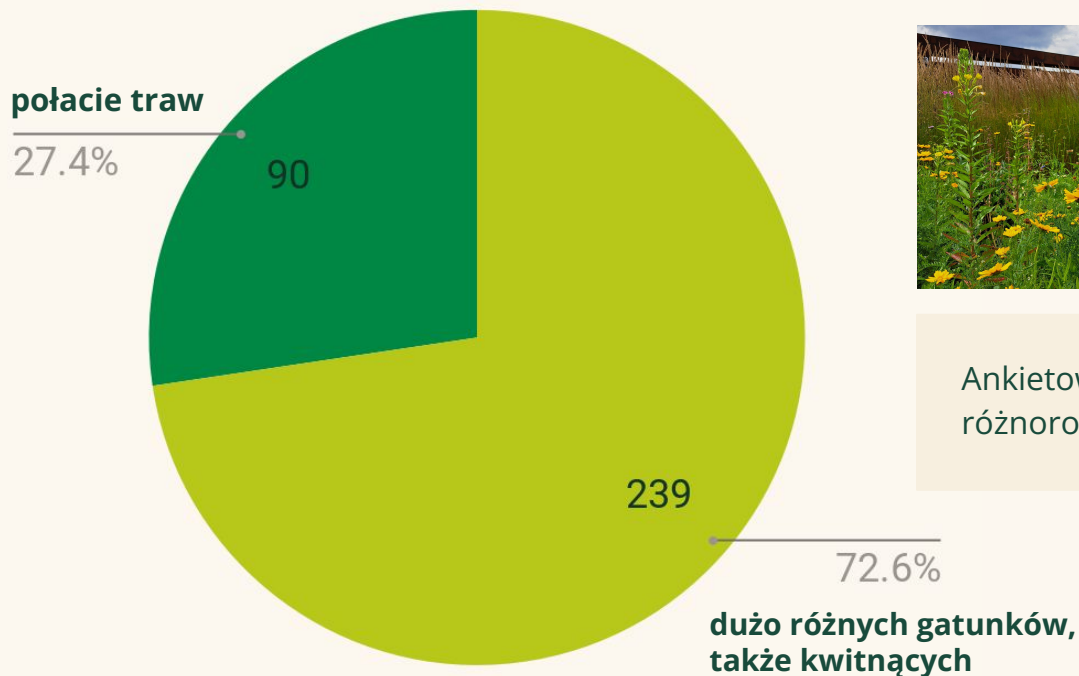

Wybrany wariant w kształcie sześciokąta został zweryfikowany podczas prototypowania i okazał się niepraktyczny. Ostatecznie w projekcie zostaną uwzględnione ławki prostokątne.

Rośliny na dziedzińcu

Jakie rośliny na dziedzińcu wolisz?

Ankietowani jednoznacznie opowiedzieli się za różnorodnymi, wielobarwnymi gatunkami roślin.

Podsumowanie

Wnioski

Wyniki badania wskazują, że społeczność szkolna chce mieć różnorodne rozwiązania w otoczeniu szkoły, które pozwolą spędzać czas w kontakcie z przyrodą wszystkim klasom w sposób aktywny.

Ankietowani co do zasady chcą się angażować w prace w ogrodzie szkolnym. A tym co najbardziej im się podoba są kwiaty, elementy zabawowe i do odpoczynku.

W odpowiedziach na pytania otwarte znalazły się elementy, które nie będą mogły być wykonane w ramach projektu „Szkoła przyjazna klimatowi 2.0” takie jak plac zabaw, szklarnie i elementy wodne (oczka wodne, staw, fontanna) ze względu na brak możliwości finansowania w ramach ww. projektu i/lub kwestie formalne.

W raporcie wykorzystano

Zdjęcia z warsztatów projektowania partycypacyjnego, w tym z prototypowania, realizowanych w ramach projektu „[Szkola przyjazna klimatowi 2.0](#)” – fot. Tomasz Kaczor (str. 2, 34 i 35)

Zdjęcia rozwiązań zrealizowanych w ramach projektu „[Szkola przyjazna klimatowi. Modelowe centrum edukacji na temat łagodzenia i adaptacji do zmiany klimatu w mieście](#)” realizowanego w dzielnicy Wawer m.st. Warszawy w latach 2022-2024 – fot. Tomasz Kaczor (str. 13, 14).

Zdjęcia przykładowych rozwiązań zrealizowanych w ramach projektu „[Między suszą a powodzią. Błękitno-zielona infrastruktura w gminie Leśna](#)” – fot. Barbara Surmacz-Dobrowolska (str. 6, 27).

Zdjęcia przykładowych nasadzeń wykonane podczas różnych wizyt studyjnych. Zdjęcia wykonano w Krakowie, Gdyni, Gdańsku i na Roztoczu – fot. Barbara Surmacz-Dobrowolska (str. 25, 26, 30, 31, 33).

Pozostałe zdjęcia i wizualizacje, które wykorzystane zostały w raporcie i ankiecie pochodzą z projektu zagospodarowania terenu i plansz z poglądowymi projektami opracowanymi przez projektantki Elżbietę Urbaniak i Marię Skotnicką (str. 5, 11, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 24, 32).

FUNDACJA
SENDZIMIRA

Wołomin

Badanie zrealizowano w ramach projektu *Szkoła przyjazna klimatowi 2.0* realizowanego przez Fundację Sendzimira w partnerstwie z Gminą Wołomin, dzięki dofinansowaniu z Funduszy Europejskich.

Więcej informacji o projekcie na stronie: sendzimir.org.pl

Opracowanie: Barbara Surmacz-Dobrowolska

Wsparcie: Ilona Gosk

Fundacja Sendzimira, czerwiec 2026 r.

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

